

శంకరశాస్త్రి యింట్లో

త్రాచుపాము

భోంజేనూన్న భరణం కంకరశాస్త్రికి మజ్జిగ పోదామని, ఉట్టిమీద ఉన్న మజ్జిగకుండ దగ్గరకు తోతూపోతూ “నాంచారమ్మ!” అదిరిపడి, వాతాతుగా ఒక్కడుగు వెక్కిరిచేసి, “అమ్మయ్యో!” అని శండు అరిచేతులతోనూ ఒక్కసారి చప్పుటుమాదిరిగా కొట్టి చచ్చినట్లాయ్! అని కేక వెట్టింది.

జి. యర్. సత్యనారాయణ

ఈ శబ్దంతో ఉట్టితాళమీద తోక ఎగలేను కుంటూ ప్రాకుతున్న ఎఱక బెడరి “కీచు; క్షీచు” మంటూ అటకమీదికి పోయింది.

తింటూ తింటూన్న కంకరశాస్త్రి, గుండె బెడరి, నాంచారమ్మవేపుకి ఒక్కసారిగా మెడ కాయ త్రప్పి, మందస్వరంతో “ఏమిటే, అదీ!” అని నోరు ఆవులించుకుని అల్లాగో చూస్తూ ఉండి పోయాడు.

దోడ్లో తులసికోటలో నీళ్లుపోసి, కళ్లు మూసు కొని తూర్పుదిక్కి నమస్కారం చేస్తూన్న నాంచారమ్మ విధవ ప్రిన్నతగారు, త్రుళ్ళిపడి తులసెమ్మకు నెవేద్యం వెట్టిన వామపండు కోతులెరుకు పోతాయేమోననే భయనమేనా లేకుండా “ఏమిటేమ్మా! ఏమిటే అదీ!” అంటూ అదుర్దాగా లోపలికొచ్చింది.

“ఏముంద తయ్యా! మజ్జిగకుండలో ఏమిటో పాడుగా పడింది” అంది నాంచారమ్మ పొడి గొంతుతో.

“ఈనూత్రానికేటే ఇంత కేక వెట్టావూ! ఏదాన్న వులే బల్లి గిల్లి ఏమేనా పడిందేమో! చూడు” అన్నాడు కంకరశాస్త్రి.

నాంచారమ్మకు ఆయోమయమయింది. కళ్లు నెడవిలేపి చేతులు అడిచినా, “బలేమిటుండీ! మీదంతా తిత్తం. నాకేం కళ్ళు తేవనుకున్నారా? అప్పుడే పూడిపోయాయనుకున్నారా? మీనూ నాకూ ఋగానుబంధం ఉంది కాబట్టి యింకా

★
యిప్పుడు మీతో మాటాడ గలుగుతున్నాను. లేకపోతే ఇందాకనే ఆయిపోవాలింది” అనేసరికి “అసలు సంగతేమో చెప్పవేమే!” అంది అదుర్దా పడుతూన్న ప్రిన్నతగారు.

ఏముందండీ! నేను ఉట్టిదగ్గర కెళ్ళేసరికి తెల్ల తెల్లగా ఇంత పొడుగున మెలిచుట్టుకుని ఏమిటో కుండలో పడింది. యింకా నయం, కుండ దగ్గరకెళ్ళాను” అంది నాంచారమ్మ.

“శండు యూములదాకా తిండి తిప్పలు తినక పోతే, వెత్తించి కళ్ళు చెదిరాయేమోనీ! కాక పోతే తెల్లగా కుండలో పడడమేమిటే?” అంది ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటిస్తూ ప్రిన్నతగారు.

“అజేమిట తయ్యా! మీరుకూడ అల్లా మాటాడుతారు! నా కళ్ళకేం పొరకమ్మిందనుకున్నారా? నేను స్పష్టంగా చూస్తేనూ! ఏమి సంజేహం లేదు. అది నిశ్చయంగా పామే. మెలిచుట్టుకుని గోధుమకన్నె రంగుగా బారి కుండలో పడింది. యింత మధ్యాహ్నంవేళి మీతో పరిహాసమాడాల్సిన ఖర్మమే మొచ్చింద తయ్యా! మూరెడు వెగా ఉంది పాము. నా కళ్ళకు బాగా కనబడింది” అంది నాంచారమ్మ.

కంకరశాస్త్రి తలకొంపెం ఏటవాలుగా వంటి, ముక్కడాల సందుల్లోంచి చూస్తూ “ఏమిటి! పామా! కళ్ళకు ఏప్పుడూ భ్రమే! వెగ్రవ భ్రమ. అఘోరించావుగాని ఆ కుండ యిటు తీసుకురా” అన్నాడు.

ఆనందవాణి పోస్టుబాక్సు నెంబరు

1583

చందాదారులు, వ్యాసకర్తలు, ఏజెంట్లు
తాము ఆనందవాణికి వ్రాసే ఉత్తరాల చిరు
నామాలో పై నెంబరును తప్పక ఉదాహ
రించవలెను. లేనిచో మాకు ఆ జాబులు
చేరడంలో ఆలస్యం జరగవచ్చు.

— మేనేజరు

“నిమిటండీ! నిరాదంతా సరీ చాదస్తం! నుతి
పోనోంగా ఏ? చెప్పకుంటేనూ... నను తుండ
దగ్గరకెళ్ళేసికి ఎలుక ఈ పాము, రెడూ
ఉట్టితాళ్ళమీది వెనుకూడుకుంటున్నట్లున్నా
యి ఈ పాము ఎవకను పట్టుకుందో, ఏం
భర్మమో! అది పదిలింతుకోటానికి తిక్కుకు పడు
తోంది, నన్ను మాట్లతోపే పట్టు తప్పింది
కాబోలు, పాము చుట్ట చుట్టకుని ఉన్నదన్న
టుగా నారి కుండలో పడింది. ఎఱకేజూ ఆటుక
మీదకు సోనుంది” అంటూ నాంచారమ్మ మాటల
కనుగుణ్యంగా అర్థం స్ఫురించేట్టు చేతులు త్రిప్పు
తూ చెప్పింది.

“శంకరశాస్త్రికి నవ్వోచ్చింది” అదా అసలు
విషయం! చెప్పవే! ఎలుకూడానా! దాని
తోక ఎంత పొడుగుండ! మొన్నీపూర్వ గోడకు
నున్నం కొడుకూంటే, నున్నపుగుడ ఉట్టి త్రాటి
కంటుకొని తెలబడింది. ఆ త్రాటిమీదికి ఎఱక
గస్తే, దాని తోకేరంగూ, త్రాటి తెలుపురంగూ
కలిసి, గోధున్నవన్నది కనుపించింది, ఆ మతి
భ్రమతోపాటు, చుట్టూ చుట్టకున్నట్టు, మెలి
పడటూ, కుండలో పడటూ కనిపించుకుంటుంది.

మజ్జిగకుండ అంచులు నాకుదాచుని వచ్చిన ఎఱక
నిన్ను మాట్లతోపే పారిపోయింది. ఇంతే
కా? ఆశాసరికి పిన్నతగారు ఫక్కన నవ్వంది.
నాంచారమ్మ బాడ కొంచెంగా నవ్వుముఖం
వెట్టి ది.

కాని యింతలో మజ్జిగకుండలో ఏదో “టప,
టప”మని కొట్టుకున్నట్టుగా వినిపించింది శాస్త్రికి.
దాందో శంకరశాస్త్రి గుండెలు “దడదడ”
మన్నాయి. పళ్ళు బిగపటి ఆశ్రంతో “మందు
కుండమీద మూత వెట్టండ్రా!” అంటూ మజ్జి
గ లేకుండానే దొడ్లోకొట్టాడు చెయ్యి కడుక్కో
టానికి.

నాంచారమ్మకూ అవిడ పిన్నతగారికీ ఉట్టి
దగ్గరకెళ్ళటానికే భయమేసింది. అందువల్ల
శంకరశాస్త్రి ఒక చిన్న పళ్లెం తీసుకుని వెళ్ళు
దిగా అంగణ వేసుకుంటూ వెళ్ళి ఉట్టికి రెండు
గజాల దూరంలో నుంచునే ఒక గజం బాగా
ముందుకు వేసి, రెండువేళ్ళతోనూ పళ్లెం పుచ్చు
తుని, గొమ్ము వెనుక విగ్రహకుంటూ చెయ్యి
బాపి కుండమీద మూతవేశాడు.

యింక ఆ పాముకు చూపాలి. ఎట్లా
విమోచన విషజంతువు తను ఒక్కడేకాదు అయ్యే
పని కాదనుకొని ఎవరైనా పొనుకు వలొనిక
వైట కళ్ళాను శాస్త్రి

“ఇదేమిటే అమ్మయీ! ఈ రెండు రూముల
వేళ్ళ పాము రావటం! మనిల్లో ఎన్నడూ లేదు”
అంది పిన్నతగారు.

ఇంతలో క్రిందటిరోజున నాగులచుటి ఆ నే
విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది నాంచారమ్మకు. ఆ
రోజే ముట్టున్నానకారణంగా పుట్టలో పాలు
పోనుకొలా నాని ఫలితమే యిదంతా ననుకుంది.
“ఎంత పొప్పిపిజాన్న తయ్యా! వెళ్ళకుముట్టు,
యింకో మూడు రోజులు ముందుగా నేనా వచ్చింది
కాదు. సరీగా చుటినాటికే స్నానం, ముట్టు
స్నానంతో ఉపశాసమేమిటని తిండికూడ
తిన్నాను దిక్కుమాలినాన్ని. అందుకనే ఆ
నాగేంద్రస్వామికి కోపంవచ్చి, నన్ను పరీక్షించ
టానికే స్వయంగా యింత ఎండవేళ్ళ నా యింటి
కొచ్చాడు” అని భయంతో, దుఃఖంతోనూ కళ్ల
నీళ్ళు కారుస్తూ చెప్పింది నాంచారమ్మ.

“అల్లా ఏమీ ఆనుకోకే అమ్మయీ! నీ పేరు
మీదుగా ఇప్పుడూ, వడపప్పు నేనిచ్చొచ్చాను

కాశీ" ఎందుకు రావాల్సివచ్చింది? వచ్చింది. అంతే నువ్వేమీ దిగులు పడకు" అని సమాధాన పర్చింది వీన్నతగాడు.

"నువ్విప్పునే సరా! అత్తయ్యా! నేనే స్వయంగా పాలు పోయకేదని ఆ నుబ్రహ్మణ్యేశ్వర్యుని కి ఎంత కోపంగా ఉందో! స్వామీ! అపచారం జరిగింది. క్షమించు! కేశవీ పుట్టదగ్గర కొచ్చి కడుపునిండా పాలుపోసి నీ పేరుమీదుగా బ్రాహ్మణ్ణి కేటుకుంటాను తండ్రీ!" అంటూ చేతులు జోడించి కళ్లు మూసుకుని ప్రార్థన చేస్తుంది.

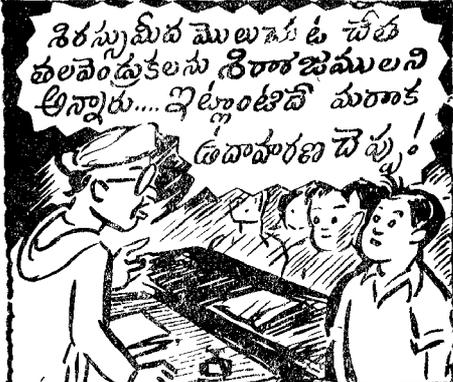
ఈ లోగా యిద్దరిముగ్గుర్ని తీసుకువచ్చాడు కాశ్రీ. ఒక్కొక్కరినీ వెదవెదవ కరణ పుచ్చుకొచ్చారు.

వార్యుని చూచేసరికి వాడలిపోయింది నాంచారమ్మ. ఆ పామును చంపుతే తనూ, తన పిల్లలూ అంతా నాశనమే కానుకుండు. నెమ్మదిగా శంకర కాశ్రీ దగ్గరకెళ్ళింది. ఆ పామును చంపిస్తారా విమిటండీ! ఆ పాలు యిదంతా యిలా ఎందుకు జరుగుతోందో. ఉపించారా! నిన్న పుట్టిన పాలు పోయకపోతే ఆ కాశ్రీద్రస్వామి స్వయంగా మనకు పరీక్షించటాని కొచ్చాడు. మీరింత పనిచేస్తే మనకుంక పుట్టకతులుంటాయా?" అనేసరికి శంకరకాశ్రీకి చిరాకెక్కింది. ఉండవ: తెల్లారి తనివప్పటినుంచి మళ్ళీ పడుకో బోయేదాకా శేవుడూ, దైవమూ! ఎలుక కను పిస్తే విన్నీళ్ళురుడు, తేలు కనిపిస్తే పోలేరమ్మ! ఛనున్నాం నీ చాదస్తంతో. ఒక్క ప్రక్క వివ. జంతువు నింట్లో వెట్టుకుని చంపాదంటావూ! గూట్లా వెట్టి పూజిస్తా? ఘో! ఘో!" అంటూ విదిలించి కొట్టాడు.

ఇంక తనమాట నెగ్గదనుకుని ఆ నుబ్రహ్మణ్యేశ్వర్యుని ప్రార్థించుకుంటూ ఒకమూల మాన్పింది నాంచారమ్మ.

ఇంక ఆ కుండను బెటకు చేర్చించాలి. నెండట్లా వచ్చినవార్యుతోనే తీయిస్తామనుకున్నాడు కాని, వంటిల్లు మెలపడిపోతుండనే ఉద్దేశ్యంతో, లోపల భయంగా ఉన్నా, తన స్వయంగా నడుము బిగించి వణకుతూన్న చేతుల్లో మూతతో. సహా కుండను గట్టిగా పుచ్చుకుని గబగబా నడి విధిలోకి తీసుకువచ్చి కొద్దుమధ్యన బెట్టాడు.

వచ్చి బాల!!

ఈ గ్రంథము చూచి యింకొక రెండు మూడు యిళ్ళు వాళ్ళు కూడ కర్రలు తీసుకువచ్చారు.

నానారమ్మ మాత్రం యిదంతా చూసే ఎక్కడ పాప మొస్తుందోనని, వంటింటా దేవతార్చన గూటిముందు కూర్చుని అనేకరకాలుగా ఉమాలు చేస్తూ, రాబోయే విపత్తునుండి కాపాడమని, దేవుణ్ణి గూరించి, నాగేంద్రుణ్ణి ప్రార్థిస్తోంది.

పిన్నతగారు ఎటూ మాట్లాడలేక గడపనానుకుని శ్రుద్ధప్పు చెప్పి మాన్తూ నుంచుంది.

శంకరకాశ్రికూడ పాడుంకర పుచ్చుకుని చెచుటలు తుడుచుకుంటూ జనం చుట్టూ తిరుగుతూ ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు.

ఇంతలో గుండమీద పశేం ఎగగకొట్టారు ఎవరో. మజ్జిగనీళ్ళమీద కుండలో ఏదో తేలు తున్నట్లుగా పొడుగ్గా కనుపించింది. ఒకాయన కుండను బోరించాడు. అంతకుముఠే కర్రలెత్తి పుచ్చుకున్న వాళ్లంతా "టపటప"మని బాదారు.

శంకరకాశ్రికూడ కర్రలెత్తి గుండమీద బాదాడు. ఆ బాదటంలో మజ్జిగ చింది, కాశ్రికూడం మీద పడింది. తొల్యాయితో ముఖం తుడుచుకుని చూచేసరికి అందరూ కర్రలు దించేసి ముఖాలు వేలవేసి చూట్టం తెలిపారు. యోధుల ముఖాలు పొండురోగి ముఖాలాగ్గ తెలబడాయి. మజ్జిగ అంతా బూడిదలో యింకొకటి యింది. ఎక్కడా తొక్కతొక్క గుండ కాయంతా గుండ్రంగా పొడుగ్గా తరిగిన దోసకాయ తొక్కమాత్రం బైటపడింది.

"ఇదేమిటరా! ఈ దోసకాయ తొక్క" అన్నాడు శంకరకాశ్రి నోరు తెరచుకుని, చూడవచ్చిన వాళ్లు నవ్వుకోలేక మెలితిరిగిపోతున్నారు.

"వాలేవయ్యా! కాన్పులూ, మహా తెలివి తేటలు సంపాదించావు! ఇంతమందిని విలిచి, ఇంత ఎండవేళి ఇంత నాలుకమాడిస్తావుటయ్యా!" అని ఉరిమాడు కర్రలు చుచ్చుకున్న వాళ్ళంతా.

కాశ్రికి ముచ్చెమటలు పోకాయి. "లేదు బాబూ! లేదు! ఇదంతా అడవాళ్ల భ్రమ. నిజమేననుకున్నాను. మరేమనుకోకంటే ?" అంటూ తాళ్ళను సర్ది పంపాడు. ఈ చిరాకు,

ఆకోశం, అంతా ఒక్కసారిగా నాంచారమ్మ మీదకు వచ్చింది కాశ్రికి.

శుభవిషయం చెబుతూనే ముందుగానే వేటంత ముఖం చేసుకుని, చెవుల పొద్దుల్లోకి ముసుగును ఎగలాక్కంటూ పిన్నతగారు అడుగులు సడబడుతూ గబగబా వంటింటా కొచ్చింది.

అవిడ వేనకాలే ముఖం చిటింపుకుంటూ శంకర కాశ్రి పెద్ద పెద్ద అంగులు వేసుకుంటూ వచ్చాడు. "నేను చెప్పలేదు కే! నీ కళ్లకు ఎప్పుడూ యిలాంటి అపభ్రంశపు దృశ్యాలే కనుపిస్తూనే ఉంటాయి. పాముట, పాము! నీ మోహం! తరిగి ఏమూల పోకానో! ఏమో! దోసకాయ తొక్కలు! అవి ఎఱకలెతుకుపోయి ఉట్టిమీదకు తెచ్చాయి కాబోలు! తింటూ, తింటూ నిన్ను చూచేసరికి ఆ బెదురులో పళ్ల పటుత్వం తప్పంటుంది. అది కాన నారి కుండలో పడుంటుంది. అవి నీ కళ్లకు మెలి చుట్టుకున్నట్టు, గోధుమకన్నెరంగుతో నాగేంద్రస్వామి పోయాడు. ఉట్టిమీద కుండ బెట్టి నపుడు మాతలేసుకు చావకూడదూ!" అంటూ చిందులు త్రొక్కాడు.

కళ్లు మూసుకూర్చున్న నాంచారమ్మ "దోసకాయ తొక్కేమిటంటే?" అంటూ లేచింది.

"నీ క్రాంతం" అంటూ ఏమో చెప్పబోయేసరికి "ఉట్టితాటిరంగు, ఎఱకలెకరంగు కలిసి అల్లకనుపించింది కాదూ!" అని ముసిముసినవ్వులు నవ్వుకుంటూ పిన్నతగారు దెప్పిపొడిచింది.

ఇట్లొనూ బైటకూడ తనే తల వంచుకోకా లొచ్చిందని కాశ్రి నమ్మదిగా బైటకు జారాడు.

ఆ ప్రక్కనే ఉన్న 'కోణ' ప్రక్కనుంచి ఇంకొక దోసకాయ తొక్క నోట కరచుకుని ఒకసారి "కీచు" మని తోకాడించుకుంటూ "తురు" మని తలుపుమీదుగా మార్లోకి పోయింది ఒక ఎఱక.

ఎఱక పోతున్న వేపు ఒకసారి, పిన్నతగారి ముఖం ఒకసారి నాంచారమ్మ నవ్వుకుంటూ దోడ్లోకి పోయింది.